

संस्कृत
१९८२

३.८.२३८

संस्कृत

काव्यानन्दी

१९८१ जून

(1)

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ अस्य श्रीशीतलाष्टक स्तोत्रमेत्रस्य
 नामदेव ऋषिः ग्रन्थुषुपूर्णहृषिः शीतलादेवता श्रीवीर्जनं तं शालुः
 लं कीलकं ॥ राशीरेसर्वरोगो सन्तोषानेकविस्फोटकपितापरि
 लरार्थेष्विष्वारोग्यार्थेशीतलाष्टकस्तोत्रस्य अमुकं आवस्यान्
 पमार्जनशोतलादेवीप्रीयथिनपेविनियोगः ॥ शोदृदं तं सीर
 से । लं शोखाये । शोकवच । तं नेत्रय । लं अस्याय ॥ अथधानं ॥
 सज्जलजलदरयामारत्नं गोधादुलेपनां ॥ तुगस्तनीविशालाङ्गो
 नानालंकारभूषितां ॥ ॥ लसंनृतोषबिंबाभ्याखेरारुषासु शो
 भनां ॥ हरत्ताह्यो मार्जनीश्वर्पदधानो न जिवास्मै तुर ॥ मार्ज
 न्यो मार्जितान्तस्फूटादरोगानन्यां अदारणान् ॥ श्रूपेष्टुतां भ
 तिभारेप्रभिपंतीमुहुर्भुदुः ॥ ३ ॥ न मामि शीतलादेवीरासम

स्थादेगं वरो ॥ मार्जनी कलशो पेतां भृपाकुरमस्तकां ॥ मानसो
पन्नारै संप्रज्ञय ॥ स्वं दुखाव ॥ भगवन् देवदेवे राहु तत्त्वायामत
वं ल्लासे ॥ वक्तु महर्ष्याचोषेण विस्पोटकं भयापत्तं ॥ १ ॥ ईश्वर उवा
चो ॥ भृपुषुपुत्रप्रवद्यामि शीतलायात्तवं शु ॥ २ ॥ यस्य स्मरणमात्रे
ण विस्पोटायां तिमाद्वं ॥ ३ ॥ वं दहु रात्तलां देवीं सर्वरोगाभयाप
हो ॥ यामासाद्य न वर्तते विस्पोटकं भयं महत् ॥ ४ ॥ शीतले शीतले
चतियोद्यादात्तपीडितः ॥ विस्पोटकं भयं घोरं शिं तस्युप्रण
स्वति ॥ ५ ॥ परस्तो मुहूर्कं सञ्चितु द्याखो संकुर्ययेत्तरः ॥ वं स्पोट
कं भयं घोरं गहते रथनं जायते ॥ ६ ॥ शीतले ईश्वरदग्पस्य प्रतिगं
धयुते रथच ॥ जणस्वचकुषः पुंसः त्वं मे कोर्जी वनो धर्ष ॥ ७ ॥ राम
शीतले तनुजान्दरोगान्दणां हरसिद्धस्मज्ञान ॥ विस्पोटकं ९

(2A)

विशीर्णनांतमेकान्तवधिर्णि ॥६॥ गलगंडप्रहारोग्येचामे
 दारणान्टणो ॥ लहनुध्यानेमात्रेणशीतलेयोनिसंधायं ॥७॥ न
 मंत्रनोषधांकिंचित्प्रापयरोगस्यविधिते ॥ लमेकाशीतलेपात्रीनान्यों
 पश्यामिदैयतां ॥८॥ मरणालतंतुसहश्रीनामिहन्मध्यसंस्थितां
 घस्त्रासंचितयेदेवीतस्यमृत्युनेजायते ॥९॥ ॥ अदोअत्येव
 नस्त्रानुमुलमेत्रजपेष्ठिनान् ॥ शीतलेशीतलेशतिमेत्रमुहीरयेत
 तः ॥१०॥ पुरश्चरणसहस्रैस्त्रियातुवाणितंपूलं ॥ रोगार्थीत्रकालं
 जस्त्राश्रष्टवारंपटेहुपः ॥११॥ अष्टक्कशीतलादेव्यायःपटेभावने
 वःसदा ॥ विस्फोटदृभवेद्वातोद्वरवतस्यनजायते ॥१२॥ अग्राद्वार
 निदाद्वाकुपायाऽप्रपिक्तोट्वाः ॥ निद्युलास्युर्जगन्मातोस्तस्ता
 यांत्रियवर्णिताके ॥१३॥ ताद्युपभाहतत्रस्ताःपलायंतैयथाह्यः

तोपातस्मिन्नात्रेण शीतले स्कोटजामयाः ॥१५॥ घोरः शारीरजोदा
हः मीडाविस्फाटकोऽवा ॥ न तरय जायते दोषीतलो शारणं गतः ॥
१६॥ शीतले त्वं कृतगन्माता शीतले त्वं जगा स्थिता ॥ शीतले त्वं जगा धा
त्री शातला वै न ज्ञो रस्ते ॥ १७॥ ग्राज व्यं पटित व्यं रश्च अध्यात्मिक्षमन्
वितैः ॥ उपस्थिति नावाय परं रस्तयनं भवत् ॥ १८॥ शीतला
ष्टकमेवै नदे पं परस्य कर्म लित ॥ दातव्यं हिसहते रस्ते भाति अ
धान्वितो लक्ष्मीः ॥ १९॥ ॥ २०॥ इति अस्तु पुराणो भाति क्रियसंक्ष
शिवसंबोधे शीतला ष्टकरतो जले रुणं मस्तु ॥ ॥ ॥

तदंगकलशावाधनमत्तं करिष्य ॥ महिघोः शौथिवीजनस्त्वादि
रुणं पात्रात्मसंस्थाप्य ॥ जले रुणं पात्रस्थं वा शौचयेऽजगदं दिव
भां ॥ शिवामार्जनवल्ल सान्यासं कुर्याधिथाविधिः ॥ वोऽरात्र

राम
३

(3A)

रारैश्चरेपूज्यश्रद्धयथा। विधिः ॥ क्षणुष्वपाजशतसत्त्वसना
 त्विषयेत्तेप्रत्यर्थर्त्तेहाशासनस्यावत्तनीयं ॥ रक्षोहणावाजिन
 माजिघमिमितिसत्त्वत्वक्तुव्योनमार्जनमधर्वन्तुदाहतं ॥ सो
 वर्णराजतंताम्नंसन्मयेवानेवंदृढं ॥ अप्रब्रह्मण्वृलशंभृभंस्था
 पयेत्तंडलोपरिः ॥ तोऽग्रोद्ब्रह्मसमानीयुक्त्यानिमेलुमेवच ॥ एवं तो
 तंकुर्वान्वसाग्नावस्थापयेकलभापरिः ॥ अनेनपरस्तोवेण
 नवलखत्तिः लखोवाग्वरितंकुनीः ॥ संमार्याक्षीभ्यामिति
 सत्त्वपटन्कुर्वामुष्टिप्रतीक्तीनिरस्येत् ॥ तथाचतत्तरत्तुः ॥ ओ
 अक्षीवात्तेनासेवाभ्योकर्णाद्याद्युकाद्धिः ॥ यक्षमंशीर्वर्ण्य
 मरितश्चाजित्तायाविद्वहामिते ॥ ग्रोवा ॥ यस्तद्विद्वित्तायकीक्षा

योऽग्रन्तवचात् ॥ यद्भूमिदोषपृथ॒र्सा भूमीं वाहुः यां विवृता मि॒ते ॥ श्रो
त्रै यत्तेऽगुद्धा । यो वृ॒भेष्टो हृदया सधि ॥ यद्भूमि॒सत्तरम्भा॑ यक्षं प॒श्च
श्री । यो विवृता मि॒ते ॥ उरुः यो ते अ॒र्जुषी व॒ज्ञां पार्श्वा॑ यो प्रपृशा॑ यो ॥
यद्भूमि॒श्रोणि । यो भाससा॒ज्ञं सस्तो॑ विवृता मि॒ते ॥ मे हृना॒दनं करणा॑
ल्लोमा॑ यत्तेन रवे । य ॥ यद्भूमि॒सर्वस्मादा॒त्मनः रत्तमि॒दौ विवृता मि॒
ते ॥ ग्रे॒गादैगालो॒म्लोलो॒म्लाजाते॑ पर्वी॒ष्ठा॒पर्वी॒ष्ठा॒पर्वी॒ष्ठा॒पर्वी॒ष्ठा॒
स्मादा॒त्मनः रत्तमि॒दौ विवृता मि॒ते ॥ रत्तगुडैपुराणे॒मृत्युष्टुकुंमु
दाहतो ॥ ॥ क्षणु॒ष्टुपाजः॒ प्रतिति॒नैष्टुक्षी॒॑ दृहारासो॒॑ त्वष्टुक्षी॒म
नुप्रसि॒॑ दृहारासो॒॑ त्वरन्त्रमास-॒॑ दृहारासो॒॑ त्वपृथ्व्यग्ने॒॑ दृहारा॒॑ राम
प्रतिरप्त्वो॒॑ दृहारासो॒॑ योनोहरे॒॑ दृहारा॒॑ उद्ग्रेति॒ष्ठ॒॑ दृहारा॒॑ ३

योनोम्ब्ररातिं इताशसोऽुधोभव इहाशसोऽवस्थिरातनुहि० इ
ताशा०॥१॥ सजेजानाति० इताशा० विश्वान्यस्मैसु० इताशा० स्मैहन्त्रेश्व
र्कु० इताशा० पीत्रीषतिर्व० इहाशासो० अन्तीमिते० इताशा० विभास्तासु०
रथो० इहाशासो० इहवा० रथाचरे० इताशासो० ऋलैताशासु० इहवा०
घरसास्वशः सु० इताशा० तेष्यवार्ता०॥२॥ महोत्तचामि० इताशा० लैत्रीअ
स्य० इहाशा० अस्वत्तज्जे० इताशा० तेषायनस० इहाशासो० येषायगेमा०
इताशा० ररक्षतोत्तुक्षे० इताशासो० तयावैयं सधु० इताशा० उभाशांसा०
इहाशा० क्षयाते० अप्येसमिधा० इताशा० इताशासो० इताशासो० तैषेयो०
रावणीमरे० अोनमोप्रस्तुतोनेमो० चाँतादपि वी ओ० चाँतिः० चाँ
तिः० एतस्त्वं क्षयलोक्रस्यमाकेऽयपुराणे० क्षयितं इताशा० चाँतिः० चाँ
तिः० एतस्त्वं क्षयलोक्रस्यमाकेऽयपुराणे० क्षयितं इताशा० चाँतिः० चाँ

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com